

MØTEINNKALLING

KONTROLLUTVALGET I TOLGA KOMMUNE

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører i henhold til KommuneLOVEN § 31.

MØTEDATO: Torsdag 27. april 2017

KL.: 13:30

STED: Storstua, Tolga kommunehus

SAKSLISTE

SAK NR.	INNHold
11/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
12/2017	Godkjenning av protokoll fra møte 16.02.17
13/2017	Årsregnskap 2016 for Tolga kommune
14/2017	Virksomhetsbesøk 2017 – forslag til plan
15/2017	Orientering om forvaltningsrevisjon i MHBR
16/2017	Invitasjon til deltakelse i forvaltningsrevisjon i MHBR
17/2016	Invitasjon til deltakelse i selskapskontroll i FARTT
18/2017	Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen
19/2017	Orienteringssaker
20/2017	Eventuelt

1. Vara får tilsendt saksdokumenter, men møter kun etter nærmere avtale.

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuelle inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant **må** selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette til møtesekretæren, uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

Tirsdag 18. april 2017

For Marit Gilleberg, leder i kontrollutvalget

Torill Bakken

Torill Bakken

Kontrollutvalg Fjell IKS, Sekretariat for kontrollutvalget

Kopi sendt: Ordfører i Tolga kommune, Revisjon Fjell IKS, Rådmann i Tolga, Ekspedisjonen for off. gjennomsyn, kommunens hjemmeside, 1. vara

**Eventuelle forfall meldes til Kontrollutvalg Fjell IKS,
Torill Bakken tlf.: 908 15 168**

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
--------------	--------	--------------------	---------------	------------

KONTROLLUTVALGET

TB

27.04.17

11/17

Behandling av saken:

Saksnr.: 11/17
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
27.04.17

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksdokumenter:

- Saksliste til møte 27.04.17

Saksframlegg:

Saken er obligatorisk i alle møtene i utvalget.
Sakslisten er fastsatt i samråd med nestleder.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til møte 27.04.17 godkjennes.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	12/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 12/17	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 27.04.17	

Godkjenning av møteprotokoll fra møte 16.02.17

Saksdokumenter:

- Møteprotokoll fra møte 16.02.17 (vedlagt)

Saksframlegg:

Saken er obligatorisk på alle møter i kontrollutvalget.

Protokollen ble sendt ut til medlemmene pr. e-post samme dag. Sekretariatet har ikke mottatt forslag til endring på utsendt protokoll.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 16.02.17 godkjennes.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Tolga kommune

MØTEPROTOKOLL
Kontrollutvalget

Møtested: Rødstua, Tolga kommunehus
Møtedato: Torsdag 16. februar 2017
Tid: Kl. 13:30
Saknr. 01-10

Til stede på møtet:

Marit Gilleberg - leder
Audun Holte – nestleder
Anne Buttingsrud
Per Gunnar Bakken
Toril Eva Steien

Forfall:

Ingen

Andre:

Fra Kontrollutvalg Fjell IKS: Torill Bakken
Fra Revisjon Fjell IKS: Svein Magne Evavold
Fra administrasjonen: Rådmann Stein Halvorsen

Møtet ble avsluttet kl. 15:00

Torsdag, 16. februar 2017

Torill Bakken

T. Bakken
møtesekretær

Neste møte: mandag 27. april 2017

01/2017 Godkjenning av saksliste og innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til møte 16.02.17 godkjennes.

Behandling:

Sekretariatets forslag vedtas.

Kontrollutvalgets vedtak:

Innkalling og saksliste til møte 16.02.17 godkjennes.

02/2017 Godkjenning av protokoll fra møte 01.12.16

Sekretariatets forslag til vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 01.12.16 godkjennes.

Behandling:

Sekretariatets forslag vedtas.

Kontrollutvalgets vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 01.12.16 godkjennes.

03/2017 Årsmelding 2016 for kontrollutvalget

Sekretariatets forslag til vedtak:

Årsmeldingen vedtas og legges fram for kommunestyret til orientering.

Behandling:

Utvalget gikk kort igjennom årsmeldingen, og godkjenner den for oversendelse til kommunestyret.

Kontrollutvalgets vedtak:

Årsmeldingen vedtas og legges fram for kommunestyret til orientering.

04/2017 Vurdering av selskapskontroll i 2017**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Behandling:

Utvalget diskuterte saken og hvilke selskap som er mest aktuelle for selskapskontroll i denne planperioden. Utvalget diskuterte bedriftsbesøk som et virkemiddel for å føre kontroll med selskaper før selskapskontroll iverksettes.

Sekretariatet legger til rette for at kontrollutvalgene i Os og Tolga sammen gjennomfører bedriftsbesøk i TOS AVSO AS.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget ønsker å avlegge et bedriftsbesøk ved TOS ASVO og vurderer eventuelt behov for selskapskontroll etter avlagt besøk.

Kontrollutvalget støtter samtidig øvrige utvalgs ønske om å gjennomføre en selskapskontroll i FIAS AS i løpet av planperioden.

05/2017 Initiering av virksomhetsbesøk i 2017**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Virksomhetsbesøk gjennomføres ved 1. juni 2017. Sekretariatet forbereder besøk i henhold til prosedyrenes punkt 4.2.2. Plan for gjennomføring av besøket godkjennes i kontrollutvalgets neste møte.

Behandling:

Saken ble diskutert under sak 4/16, og utvalget ønsker å gjennomføre virksomhetsbesøk/bedriftsbesøk ved TOS ASV AS.

Kontrollutvalgets vedtak:

Virksomhetsbesøk gjennomføres ved TOS ASVO AS 1. juni 2017. Sekretariatet forbereder besøk i henhold til prosedyrenes punkt 4.2.2. Plan for gjennomføring av besøket godkjennes i kontrollutvalgets neste møte. Os kontrollutvalg inviteres til å delta.

06/2017 Orientering fra administrasjonen – rådmann og Plan/teknisk**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om temaene

- gjennomgang av kommunens oppfølgingsliste
- oppfølging av vedtak og spesielle forhold
- oppfølging av virksomhetsbesøk i 2016 ved plan/teknisk til orientering.

Behandling:

Rådmann gikk igjennom oppfølgingslisten og status for enkelte av sakene ble utdypet. Han svarte videre på spørsmål i fra utvalget.

Rådmannen kommenterte punktvis utvalgets referat i fra virksomhetsbesøket i 2016 og svarte videre på spørsmål i fra utvalget.

Rådmannen ga videre utvalget en orientering om foreløpig avlagt regnskap for Tolga kommune 2016.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om temaene

- gjennomgang av kommunens oppfølgingsliste
- oppfølging av vedtak og spesielle forhold
- oppfølging av virksomhetsbesøk i 2016 ved plan/teknisk
- orientering om kommuneregnskap 2016 til orientering.

07/2017 *Prosjektbeskrivelse; politisk styring og oppfølging av vertskommunesamarbeid***Sekretariatets forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet "*Politisk styring og oppfølging av vertskommunesamarbeid* " slik den foreligger.

Behandling:

Revisor gikk igjennom den oversendte prosjektbeskrivelsen og svarte på spørsmål i fra utvalget. Utvalget diskuterte videre prosjektet.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet "*Politisk styring og oppfølging av vertskommunesamarbeid* " slik den foreligger.

08/2017 *Vurdering av revisors uavhengighet***Sekretariatets forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget godkjenner oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring datert 4. november 2016.

Behandling:

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring datert 4. november 2016.

09/2017 Orienteringssaker

Orientering om kommunestyrets vedtak tas til orientering.

Sekretariatet orienterte om at revisjonsfirmaet Ernst & Young har gjennomført en selskapskontroll i MHBR i 2016. Rapporten sendes ut til utvalgsmedlemmene etter møtet. Sekretariatet skal ta kontakt med styreleder i selskapet og ta rede på hvordan anbefalingene i rapporten er fulgt.

Rapport fra Skatteoppkrever ble lagt fram for utvalget.

10/2017 Eventuelt

- NKRF-konferansen: Tre deltakere i fra Tolga kontrollutvalg. Konferansen ble diskutert. Flere av presentasjonene var nyttig og aktuell. Utvalget mener de har godt utbytte av disse konferansene.
- Utvalget har fått tilsendt Tolga kommunes rutiner for varsling, og diskuterte det tilsendte materialet.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	13/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 13/17	Utvalg: Kontrollutvalget Formannskapet Kommunestyret		Møtedato: 27.04.17	

Årsregnskapet 2016 Tolga kommune

Administrasjonen er innkalt for å gi utvalget en orientering om årsregnskapet.

Saksdokumenter:

- Årsregnskapet 2016 for Tolga kommune (egen forsendelse)
- Administrasjonssjefens årsberetning for 2016 (egen forsendelse)
- Revisjonsberetning datert 6. april 2017 (vedlagt)
- Forslag til kontrollutvalgets uttalelse (vedlagt)

Saksopplysninger:

I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10 samt forskrift om revisjon § 5 skal:

- årsregnskapet være avlagt innen 15. februar.
- årsberetning være avgitt innen 31. mars.
- revisjonsberetning avlegges senest innen 15. april. Dette gjelder også der regnskap ikke foreligger.
- årsregnskap og årsberetning vedtas av kommunestyret/fylkestinget senest 30. juni, seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg avgi en uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse skal være formannskapet i hende tidnok til at formannskapet kan ta hensyn til den før de avgir innstilling til kommunestyret.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger.

Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som kommunen har brukt i årsbudsjettet.

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon går i korthet ut på at utvalget skal forsikre seg om at regnskapet er revidert på betryggende måte av kvalifisert revisor, og i tråd med god revisjonsskikk.

Revisjon Fjell IKS har gjennomført årsrevisjonen for Tolga kommune i samsvar med Kommuneloven, tilhørende forskrifter og i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

MØTEBOK

Saksvurdering:

Kommunens årsregnskap er revidert av Revisjon Fjell IKS, og revisors beretning er utstedt den 6. april 2017.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om årsregnskapet og om øvrige forhold. Under øvrige forhold uttaler revisor seg om budsjett, årsberetningen og til slutt registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Revisjonsberetningen inneholder ingen forbehold.

Revisjonsberetningen konkluderer med at årsregnskapet for Tolga kommune er avgitt i samsvar med lov og gjeldende forskrifter og gir et uttrykk for kommunens økonomiske stilling 31. desember 2016 og for resultatet i regnskapsåret som er i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Regnskapet viser kr 113 030 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4 543 000. Til sammenligning viste regnskapet for 2015 kr 108 101 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 327 000.

Sekretariatet mener at regnskapet, sammen med årsberetningen, gir brukerne av regnskapet god oversikt over kommunens økonomi og resultatet av virksomheten i regnskapsåret 2016.

Dersom ikke noe særskilt fremkommer under behandling av årsregnskapet har sekretariatet følgende forslag til uttalelse:

Kontrollutvalget har i møte 27. april 2017 behandlet Tolga kommunes årsregnskap for 2016.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, administrasjonssjefens årsberetning og revisjonens beretning, datert 6. april 2017. I tillegg har ansvarlig revisor og administrasjonen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon under behandlingen i kontrollutvalget.

Revisjonsberetningen er avgitt uten forbehold eller presiseringer.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstiller brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av de forhold som årsberetningen til administrasjonssjefen omhandler.

Kontrollutvalget har ellers ingen merknader til Tolga kommunens årsregnskap for 2016.

Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret godkjenner kommunens årsregnskap og årsberetning for 2016.

MØTEBOK

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets uttalelse vedrørende Tolga kommunes årsregnskap for 2016 oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Behandling:**Kontrollutvalgets vedtak:**

**Til
Kommunestyret i Tolga kommune**

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Tolga kommunes årsregnskap som viser kr 113.030.000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4.543.000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Tolga kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Hovedkontor: Rytroa 14
2550 Os i Osterdalen

Avd.ktr. Kommunehuset
2540 Tolga
E-post: post@revisjonfjell.no

Orgnr: 987727675
Telefon: 62470300
Mobil: 91307712

Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. **vedlegg**

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon.

Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av administrasjonssjefen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og administrasjonssjefen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi

utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av **vedlegg** revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

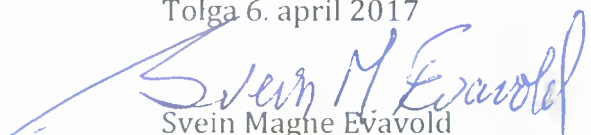
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tolga 6. april 2017

Svein Maghe Evavold
revisjonssjef

Henning Mikkelsen
revisor
(Sign.)

Til Kommunestyret i Tolga kommune

Kontrollutvalgets uttalelse om Tolga kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016

Kontrollutvalget har i møte 27. april 2017 behandlet Tolga kommunes årsregnskap for 2016.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, administrasjonssjefens årsberetning og revisjonens beretning, datert 6. april 2017. I tillegg har ansvarlig revisor og administrasjonen supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon under behandlingen i kontrollutvalget.

Revisjonsberetningen er avgitt uten forbehold eller presiseringer.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter tilfredsstiller brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av de forhold som årsberetningen til administrasjonssjefen omhandler.

Kontrollutvalget har ellers ingen merknader til Tolga kommunens årsregnskap for 2016.

Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret godkjenner kommunens årsregnskap og årsberetning for 2016.

Tolga 27. april 2017

Marit Gilleberg
leder

Audun Holte
nestleder

Anne Buttingsrud
medlem

Toril Eva Steien
Medlem

Per Gunnar Bakken
Medlem

Kopi: Formannskapet

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	14/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 14/17	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 27.04.17	

Forslag til plan for virksomhetsbesøk i 2017

Saksdokumenter:

- Sak 05/17 (ikke vedlagt)
- Skisse til plan for virksomhetsbesøk

Saksframlegg:

Kontrollutvalget behandlet den 16.02.17 – Initiering av virksomhetsbesøk i 2017

Utvalget fattet følgende vedtak:

" Virksomhetsbesøk gjennomføres ved TOS ASVO AS 1. juni 2017. Sekretariatet forbereder besøk i henhold til prosedyrenes punkt 4.2.2. Plan for gjennomføring av besøket godkjennes i kontrollutvalgets neste møte. Os kontrollutvalg inviteres til å delta."

Vedlagt følger en skisse til plan for virksomhetsbesøket. Kontrollutvalget bør under behandlingen fastsette:

- Tema for besøket
- Endelig tidspunkt
- Hvem som skal inviteres
- Hvilken dokumentasjon som skal innhentes og sendes til utvalget før møtet

Sekretariatets forslag til vedtak:

Plan for virksomhetsbesøk ved TOS ASVO utarbeidet under behandlingen godkjennes.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Plan for kontrollutvalgets virksomhetsbesøk ved TOS ASVO, torsdag 1. juni 2017 kl. 13:00.

Om Tos Asvo AS:

Daglig leder: Kjell strand
Styreleder: Mary Anne Bakos

TOS ASVO AS eies av Tolga og Os kommuner med 50 % hver.

Tos ASVO har to avdelinger geografisk plassert på Os og Tolga.

Avdeling OS: vedproduksjon, kantinedrift, gartnertjenester, deleproduksjon for bedrifter samt andre ulike tjenester.

Avdeling Tolga: Vaskeri og Renseri

I tillegg tilbyr de deltakerne arbeidsoppgaver innen transport, merkantile tjenester, og ekstern hospitering i ulike lokale bedrifter.

Virksomheten har avtale med NAV om 15 VTA plasser og 5 APS plasser.

De har i 2016 også driftet 4 kommunale VTA plasser.

Årsresultatet for 2016 viser et overskudd på kr. 685.118,-

Virksomhetsbesøk 1. juni 2017:

Oppmøtested	<i>TOS ASVO as, hovedkontor</i>
Inviterte	<i>Daglig leder Kjell Strand, styreleder Mary Anne Bakos, Os kontrollutvalg</i>
Tema	<i>Utarbeides under møtet 27. april</i>
Skriftlig kontakt med daglig leder	<i>Sekretariatet tar skriftlig kontakt med daglig leder, orienterer om hensikten med etatsbesøket og avtaler endelig tidspunkt, uke 19</i>
Innhente og sende ut dokumentasjon	<i>Sekretariatet innhenter ønskelig dokumentasjon og sender ut til utvalget i uke 21,</i>

Foreløpig forslag til tidsplan:

Tidsplan	
12:30-13:00	Utvalget møtes for forberedelse
13:00-13:20	Kontrollutvalget presenterer seg selv og sin rolle
13:20-14:30	Orientering om bedriften og diskusjon med utgangspunkt i valgt tema
14:30-15:00	Spørsmålsrunde
15:00-	Oppsummering

ÅRSMELDING 2016

Hovedmålet for 2016 var å videreføre den gode trenden fra året før. Økonomisk så innfridde vi budsjettmålene med god margin og fikk dermed et tilfredsstillende økonomisk resultat som vil gi oss handlingsrom til å investere og videreutvikle oss innen våre interne produksjonsarenaer samtidig som det er med å trygge bedriftens økonomi for fremtiden. Vi har også i 2016 hatt et sterkt fokus på nye aktiviteter som skal bidra til større mangfold og variasjon i arbeidsoppgaver for våre deltagere. Vi mener at vi er på god vei til å lykkes med det, samtidig som det er viktig å vedlikeholde og forbedre aktivitetene som vi allerede har, spesielt med tanke på vedproduksjon og vaskeridrift som er, - og vil være de viktigste interne arenaer også i overskuelig fremtid.

Dialogen mellom de ordinært ansatte er fortsatt god, og de ukentlige ledermøtene der aktuelle saker blir drøftet har blitt den viktigste faktoren for et godt samarbeid internt. Vår definisjon av begrepet "kollegaveiledning" har blitt en god metode for å løse utfordringer knyttet til attføringsfaglige vurderinger, så vel som deling av erfaringer og ideer til forbedring. Arbeidsmålet kontinuerlig forbedring mener vi fremdeles er den viktigste drivkraften med tanke på gjennomføringsevne for både kortsiktige og langsiktige strategier, og vi mener at begrepene og metodene etter hvert er godt forankret i hele ledergruppa.

Vi gir folk arbeid, muligheter og tru på framtida.

Etter noe frem og tilbake er det nå fra sentralt hold bestemt at VTA-tiltaket fortsetter som tidligere. Det vil med andre ord si at det fremdeles skal være en del av den statlige arbeidsmarkedspolitikken og fortsatt finansieres statlig. Det arbeides også fra ASVL og lignende organisasjoner sin side med å øke antall VTA-plasser på landsbasis, men det er heller ikke for statsbudsjettet 2017 avsatt midler for øking. Siden vi har venteliste på Tos Asvo sine VTA-plasser har vi sammen med våre eiere meldt om behov for utvidelse i tilfelle det i fremtiden åpner seg mulighet for å søke om flere plasser. Den varslede forandringen i APS-tiltaket har ikke trådt i kraft enda, men forventes å være på plass innen sommeren 2017. Vi er for tiden inne i godkjenningssprosess for AFT-tiltaket (som erstatter APS) som også krever at vi tilføyer noe ny kompetanse til bedriften.

I 2016 har vi hatt fullt belegg både på VTA og APS. I tillegg til det så kjøper kommunene graderte plasser til fire deltagere der tre av disse står på venteliste for VTA.

Miljøkomiteen i Tos Asvo består av tre deltagere og en ordinær ansatt som har som oppgave å arrangere sosiale tilstelninger. Det har i 2016 vært god oppslutning rundt arrangementene som har dreid seg om alt fra turer til lønningsfester og allmøter.

Takk til arbeidsledere og deltagere for vel utført arbeid i 2016.

Vi har for 2016 oppfylt virksomhetens formål: **Gjennom fabrikasjon og annen virksomhet å skape grunnlag for sysselsetting av yrkeshemmede.**

Gladmeldinger

Vi ble i november 2016 re-sertifisert i kvalitetsstyringsverktøyet Equass uten merknader.

Vi har også i år hatt nærmest full oppslutning rundt våre sosiale arrangementer.

I 2016 er det sluttevaluert flere innovasjon og forbedringsprosjekter som har kommet alle til gode.

Nettsiden www.tosasvo.org brukes hyppig.

Felles lunsj er fortsatt en stor suksess, og bidrar til økt trivsel for alle.

Resultater av attføringsarbeidet

VTA: Vi har et høyt fokus på kvalifisering, også på våre VTA deltagere. 5 deltagere hospiterer i ordinære bedrifter der 2 er vurdert til VTO-varig tilrettelagt i ordinær bedrift. Samtlige har individuell tilpasset plan der måloppnåelse blir evaluert jevnlig.

APS : Av 12 deltagere er 3 over i arbeid / kombinasjonsløsninger. 6 over i aktive løsninger. 7 er utprøvd i ordiner virksomhet. 7 sluttførte tiltak.

Samarbeid

TOS ASVO AS blir en stadig viktigere samarbeidspartner for Tolga og Os kommuner.

Vi deltar i basisgrupper, faggrupper, ansvarsgrupper, og samarbeider tett med TFF, kommunepsykiatri, leger og flyktningetjenesten. Samarbeidsmøter med NAV lokalt og regionalt er også viktige arenaer som er med på å sikre kvaliteten i attføringsarbeidet vårt. Vi har avtaler med flere lokale bedrifter der vi har utplassert hospitanter for utprøving

Virksomheten:

Tos ASVO har to avdelinger geografisk plassert på Os og Tolga.

Avdeling OS: vedproduksjon, kantinedrift, gartnertjenester, deleproduksjon for bedrifter samt andre ulike tjenester.

Avdeling Tolga: Vaskeri og Renseri.

I tillegg tilbyr vi deltakerne arbeidsoppgaver innen transport, merkantile tjenester, og ekstern hospitering i ulike lokale bedrifter.

Virksomheten har avtale med NAV om 15 VTA plasser og 5 APS plasser.

Vi har i 2016 også driftet 4 kommunale VTA plasser.

Fortsatt drift:

Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2016 er vurdert under denne forutsetning.

Styret

Styret har i 2016 bestått av:

Leder

- Mary Anne Bakos

Nestleder

- Svein Ola Nygjelten

Styremedlemmer

- Sissel Urset
- Per Magne Hansen
- Espen Heitmann

Varamedlemmer

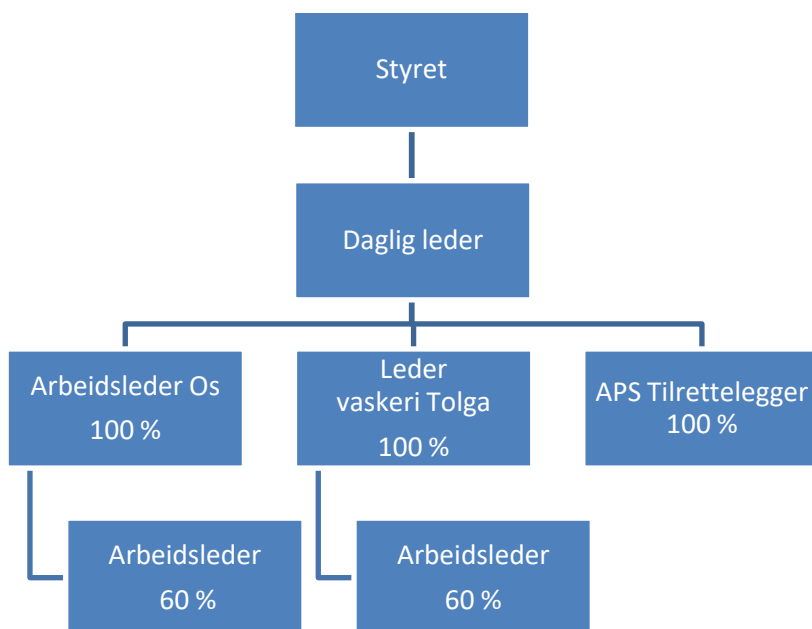
- Gunn Marit Ormestøyl
- Marit Smedaas Andersen

Valgkomité

- Steinar Simensen
- Kjetil Brodal

I 2016 er det gjennomført 3 styremøter og behandlet 17 saker.

Organisasjonskart TOS ASVO AS

Daglig leder har funksjonen som avdelingsleder ved avdeling Os.

Ordinært ansatte

Det er 5,2 årsverk fordelt på seks ansatte, inklusive daglig leder. Stillingene er fordelt på følgende måte:

Daglig leder	1 årsverk
Avdeling OS	1,6 årsverk
Attføringsansvarlig / APS	1 årsverk
Avdeling Tolga	1,6 årsverk

Vi har også deltatt på tre av ASVL sine seminarer/kurs.

Kompetanse

TOS ASVO har et bredt spekter av utdanning og arbeidserfaring blant de ansatte. Mangfold av erfaring er en styrke for bedriften.

2 av 6 har høyskoleutdanning i sosionom, pedagogikk, psykologi, og bedriftspedagogikk. 2 har fagbrev. 1 er sertifiser i arbeidsevnekartlegging. (Ros) Vi har i 2016 sertifisert oss i karriereveiledningsverktøyene Wie og Jobpics.

Samtlige ansatte har lang og relevant yrkeserfaring innen produksjon, og har erfaring med å arbeide med mennesker.

Faglig utvikling og kompetanseheving

18 opplæringsdager fordelt på:

Fagkonferanser, sertifiseringskurs og foredrag om diagnoser.

Tildelt ramme 2016 og faktiske gjennomførte månedsverk

	VTA	APS
Våren 2016	90	30
Høsten 2016	90	30
Totalt månedsverk	180	60
Gjennomførte månedsverk	156	64

Likestilling

Det er ansatt 4 menn og 2 kvinner på ledersiden.

Av de 15 plassene på VTA er det 9 menn og 6 kvinner.

Styret og vararepresentanter består av 3 menn og 4 kvinner. I

valgkomiteen er det 2 menn.

Økonomi

Årsresultatet for 2016 viser et overskudd på kr. 685.118,-

Fremlagte resultatregnskap og balanse med noter for 2016 gir etter styrets mening god informasjon om drift og økonomisk stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelse av selskapet, og som ikke fremkommer av årsregnskapet med tilhørende noter.

Resultat de 3 siste årene i kroner

2014	2015	2016
-274.541	+936.590	+685.118

Kapitalforhold og godtgjørelse

Det er i regnskapsåret utbetalt fast godtgjørelse til styrets leder og nestleder, og for øvrig møtegodtgjørelser til styret. Ellers er det ikke utbetalt andre godtgjørelser til styrets medlemmer.

Selskapets samlede aksjekapital er på kr. 100.000,- fordelt med 50 % på hver av de to aksjonærene, Tolga og Os kommune.

Ingen av bedriftens tillitsmenn har personlige aksjer i selskapet.

Firmaopplysninger

Tiltaksarrangørs navn:

TOS ASVO AS

Adresse:
2540 Tolga

E-post: post@tosasvo.no

Hjemmeside: www.tosasvo.no

Telefon: 624 94 620

Eierforhold:
TOS ASVO AS eies av Tolga og Os kommuner med 50 % hver.

Sykefravær

Vi har i 2016 hatt lavt sykefravær. Gjennomsnittet for ledere og deltagere har for 2016 vært 2,9 % Trivsel og godt arbeidsmiljø er de viktigste faktorene for lavt sykefravær.

Miljø

Selskapet driver ingen virksomhet som forurensar det ytre miljø mer enn normalt for denne type bedrifter. Renseriet på Tolga tilfredsstiller gjeldene miljøkrav mht. utslipp og avfallshåndtering. Arbeidsmiljøet er godt, noe som blir bekreftet gjennom medarbeidersamtaler, miljøundersøkelse og tett oppfølging av den enkelte ansatt.

Bedriften legger stor vekt på trivselskapende tiltak både i arbeidstiden og på fritiden.

Framtidsutsikter

Vi greide i 2016 å videreføre den gode trenden fra året før, og mener at vi ytterligere har forsterket fundamentet for videre vekst og utvikling. Siden det fra sentralt hold ble vedtatt å videreføre VTA-tiltaket som tidligere, vil det være med på å sikre bedre forutsigbarhet for fremtiden. I forbindelse med den forestående innfasingen av AFT-tiltaket så krever NAV at bedriftene styrker kompetansen sin på noen områder. 2017 vil derfor bære preg av større kurs og utdanningsvirksomhet enn tidligere, men dette er kompetanseheving som vil komme bedriften til gode også med tanke på fremtidige arbeidsoppgaver og aktiviteter.

Videre utvikling og god markedsføring av vår kompetanse vil være det viktigste bidraget for at vi også i fremtiden skal være attraktive for våre eiere. Vi vil i 2017 fortsette vår strategisatsning mot nye tjenester og områder der arbeidsrettede aktiviteter er hovedfokuset.

Derfor er det viktig at Tos Asvo AS fortsetter arbeidet med kontinuerlig forbedring og kompetanseheving i alle bedriftens ledd, og at arbeidet med de ordinære ansattes eierfølelse til prosessene fortsatt er tydelig.

Humor, kreativitet og trygghet er våre kjerneverdier, og sammen med visjonen **arbeid, muligheter og tru på fremtida** mener vi at Tos Asvo har gode forutsetninger til å utvikle seg videre for å møte fremtidens krav og muligheter innen våre satsingsområder.

Os / 2017

Mary Anne Bakos, styreleder

Svein Ola Nygjelten, nestleder

Gunn Marit Ormestøyl, vara

Sissel Urset, styremedlem

Per Magne Hansen, styremedlem

Kjell Strand, daglig leder

Årsregnskap 2016 for Tos Asvo As

Foretaksnr. 964707545

Utarbeidet av:
Vekstra Nord-Øst SA
Autorisert regnskapsførerselskap
Landbrukets hus
2500 TYNSET

Resultatregnskap

	Note	2016	2015
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt		2 444 226	2 228 397
Annen driftsinntekt		3 955 920	4 290 033
Sum driftsinntekter		6 400 146	6 518 430
Driftskostnader			
Varekostnad		293 369	394 952
Lønnskostnad	1	3 551 935	3 346 565
Avskrivning på varige driftsmidler	2	360 905	287 523
Annen driftskostnad	1	1 495 564	1 530 554
Sum driftskostnader		5 701 773	5 559 594
DRIFTSRESULTAT		698 373	958 836
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		32 057	15 294
Annen finansinntekt		2 223	0
Sum finansinntekter		34 280	15 294
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		47 534	37 540
Sum finanskostnader		47 534	37 540
NETTO FINANSPOSTER		(13 255)	(22 246)
 ÅRSRESULTAT		 685 118	 936 590
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital		685 118	936 590
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		685 118	936 590

Balanse pr. 31.12.2016

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	2	395 790	484 008
Maskiner og anlegg	2	643 370	434 952
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	2	243 283	345 163
Investeringer i aksjer og andeler	3	8 000	8 000
Andre fordringer		47 367	37 429
SUM ANLEGGSMIDLER		1 337 811	1 309 552
OMLØPSMIDLER			
Varer	4	330 252	216 059
Kundefordringer		691 925	657 157
Andre fordringer		363 276	356 353
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	1 817 267	1 263 206
SUM OMLØPSMIDLER		3 202 720	2 492 775
SUM EIENDELER		4 540 530	3 802 327
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Selskapskapital	6	100 000	100 000
Annen egenkapital	6	2 819 408	2 134 290
SUM EGENKAPITAL		2 919 408	2 234 290
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	889 572	798 464
SUM LANGSIKTIG GJELD		889 572	798 464
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		141 126	155 313
Skyldig offentlige avgifter		165 158	208 925
Annen kortsiktig gjeld		425 267	405 335
SUM KORTSIKTIG GJELD		731 550	769 573
SUM GJELD		1 621 122	1 568 037
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 540 530	3 802 327

Tolga den / 2017

Mary Anne Bakos
(Styreleder)Svein Ola Nygjelten
(Styremedlem/nestleder)Espen Heitmann
(Styremedlem)Per Magne Hansen
(Styremedlem)Sissel Urset
(Styremedlem)Kjell Strand
(Daglig Leder)

Noter 2016

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger.

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Presiseringer mht regnskapsprinsipper:

Anleggsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger.

Lineære avskrivninger over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid er lagt til grunn ved beregning av avskrivningsbeløp.

Inntektsføring

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Driftsinntektene er fratrukket merverdiavgift, rabatter, bonuser og fakturerte fraktkostnader. Utgiftene sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Selskapet søker NAV, Tolga og Os kommuner og mottar månedtlige tilskudd basert på antall brukere.

Varelager og varekostnad

Beholdning av varer vurderes til det laveste av kostpris etter "først inn - først ut" prinsippet og antatt salgspris. Kostpris for innkjøpte varer er anskaffelseskost.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap på i alt kr 50.000,-.

Noter 2016

Note 1 - Lønnskostnad

Selskapet har hatt gjennomsnittlig 20 årsverk i regnskapsåret. Herav 5 arbeidsledere

	I år	I fjor
Lønn	2 593 527	2 555 245
Arbeidsgiveravgift	206 094	192 661
Pensjonskostnader	308 950	225 343
Andre lønnsrelaterte ytelser	443 364	373 316
Totalt	3 551 935	3 346 565

Ytelser til ledende personer og revisor

Daglig leder	531 152
Styremedlemmer	43 750

Revisjonshonorar, som består av:

Revisjon	30 964
Andre tjenester revisor	0

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning for selskapets ansatte jfr. lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretaket har etablert en tjenstepensjonsordning som tilfredsstiller kravene i loven.

Pensjonsordningen er en tilskuddsbasert ordning. Premieinnbetalingene til denne ordningen kostnadsføres løpende. Det blir derfor ingen balanseføring for denne pensjonsordningen.

Note 2 - Tomter, bygninger og annen fast eiendom

Avskrivningstablå

	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	3 127 143	2 225 143	1 419 136	6 771 422
+ Tilgang	0	379 225	0	379 225
Anskaffelseskost pr. 31/12	3 127 143	2 604 368	1 419 136	7 150 647
Akk. av/nedskr. pr 1/1	2 643 134	1 790 191	1 073 973	5 507 298
+ Ordinære avskrivninger	88 218	170 807	101 880	360 905
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	2 731 353	1 960 998	1 175 853	5 868 203
Balanseført verdi pr 31/12	395 790	643 370	243 283	1 282 444

Noter 2016

Note 3 - Investeringer i aksjer og andeler

Selskapet har andeler i Norsk Vekst Vaskerier SA, bokført i regnskapet med 8 000,-.

Note 4 - Varer

Pr beholdningstype	I år	I fjor
Råvarer	64 682	68 323
Ferdigvarer	265 570	147 736
Totalt	330 252	216 059

Beholdning av varer vurderes til det laveste av kostpris etter "først inn - først ut" prinsippet og antatt salgspris. Kostpris for innkjøpte varer er anskaffelseskost.

Note 5 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Pr. 31.12 hadde selskapets bundne midler med kr 121 188,- Skyldig skattetrekk pr. 31.12 utgjorde kr 121 188,-

Note 6 - Selskapskapital

Selskapet har 100 aksjer hver pålydende kr 1.000,-, samlet aksjekapital utgjør kr 100.000,-
Selskapet har kun en aksjeklasse.

Selskapets aksjeeiere er:

Aksjonærenes navn	Antall aksjer		
Os Kommune	50		
Tolga Kommune	50		
	Aksjekapital / selskapskapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	100 000	2 134 290	2 234 290
Tilført fra årsresultat		685 118	685 118
Pr 31.12.	100 000	2 819 408	2 919 408

Noter 2016

Note 7 - Gjeld til kredittinstitusjoner

	I år	I fjor
Pantesikret gjeld		
Langsiktig gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	889 572	798 464
Pantsatte eiendeler (balanseførte verdier):		
Driftsmidler	1 282 444	1 264 123
Sum pantsatte eiendeler	1 282 444	1 264 123
Gjeld som forfaller utover 5 år:	0,-	

Tolga og Os Kommuner stiller kommunal garanti for lånet selskapet har tatt opp i Kommunalbanken Norge AS.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	15/17
Behandling av saken:				
Saksnr.:	Utvalg:		Møtedato:	
15/17	Kontrollutvalget		27.04.17	

Orientering om rapport i MHBR

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 09.11.16 (utsendt tidligere)
- Handlingsplan utarbeidet av administrasjonen i MHBR

Saksframlegg:

Kontrollutvalget orienterte i forrige møte om at det er gjennomført en selskapskontroll i Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen.

Sekretariatet mottok rapporten som ble videresendt kontrollutvalgets medlemmer.

Styret i MHBR vedtok i 2016 å få gjennomført en forvaltningsrevisjon i selskapet, og revisjonsselskapet EY gjennomførte på bestilling forvaltningsrevisjon innrettet mot blant annet økonomi og effektiv drift, med særlig fokus på evaluering av både operasjonelle funksjoner og støttefunksjoner.

Sekretariatet har i etterkant hatt kontakt med styrets leder som kunne gi følgende opplysninger:

«Rapporten ble behandlet i styremøte den 12.desember 2016 og ble også gjennomgått ved representantskapsmøtet den 14.november 2016.

Administrasjonen har utarbeidet en handlingsplan for å innarbeide de anbefalingene som rapporten angir. Handlingsplanen (se vedlegg) ble vedtatt på styremøte den 12.desember. Styrets leder orienterer videre om at administrasjonen alt er godt i gang med å implementere anbefalingene. Administrasjonen vil rapportere til styret på møte den 20.mars 2017 om fremdriften, og den vil bli fulgt opp i påfølgende styremøter inntil handlingsplanen er gjennomført.»

Sekretariatets forslag til vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapport i MHBR av 09.11.16, samt den framlagte handlingsplanen tas til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Handlingsplan etter forvaltningsrevisjon fra EY november 2016 sak 33/16

Planen er å gjennomføre anbefalingene i løpet av første kvartal 2017. Det vil bli gjort egne vurderinger i forhold til om de er velegnede og kostnadseffektive som EY anbefalte oss å gjøre.

Målet er å komme opp på grønt nivå på punktene i modenhetsanalysen.

Emne	Observasjon	Risiko/ konsekvens	Anbefaling	Ansvar
Mål og strategi	Det er fravær av en link mot operasjonalisering av strategi 2015-2018. Blant annet savnes det måleparametere/KPIer, ansvarlige og frister som kan følges opp og rapporteres på. Strategiplan 2015-2018 oppleves generelt noe operasjonell og det kan med fordel legges til en strategi for administrasjon og ledelse. kan følges opp og rapporteres på. Strategiplan 2015-2018 oppleves generelt noe operasjonell og det kan med fordel legges til en strategi for administrasjon og ledelse.	Risikoen ved å ikke å ha tydelige, målbare indikatorer og måleparametere/KPIer er at det er vanskelig å vurdere måloppnåelse og effektivitet. Det at rapporteringskrav og frister ikke er tydeliggjort gjør det også utfordrende å følge opp underveis. Dette kan hindre vellykket gjennomføring av planer.	MHBR bør implementere måleparametere/KPIer som gjør det enklere å følge opp måloppnåelse og effekt av strategi. Videre bør de ulike måleparameterene/ KPIene ha dedikerte ansvarlige med frister for gjennomføring. MHBR bør vurdere å også utarbeide en strategi for administrasjon og ledelse. Denne behøver ikke være omfattende, men vil gi tydeligere mål å styre etter.	
Organisering	MHBR har et organisasjonskart som er kommunisert og tilgjengeliggjort. Organisasjonskartet er imidlertid noe overordnet og mangler informasjon om ledere av de enkelte områdene.	Risikoen ved at organisasjonskartet blir for overordnet er at ansvar og rapporteringslinjer blir uklare. Det vil også kunne oppleves som usikkert hvem som er kontaktledd for hvert enkelt område.	MHBR bør utarbeide et mer detaljert organisasjonskart som viser hvem som er avdelingsledere samt andre nøkkelroller	

Emne	Observasjon	Risiko/ konsekvens	Anbefaling	Ansvar
Fullmakter	Rolle- og ansvarsfordeling fremkommer i en rekke styrende dokumenter som blant annet Ny selskapsavtale mhbr 2012 og Økonomihåndbok (2012). Det mangler dog en samlet oversikt over beløpsfullmakter for den enkelte.	Risikoen ved at det ikke foreligger en overordnet oversikt over fullmakter, herunder beløpsfullmakter utgjør en risiko for bevisst eller ubevisst overskridelse av gitte fullmakter.	MHBR bør utarbeide en samlet fullmakts-oversikt knyttet til den enkelte rolles fullmakt til å binde selskapet gjennom innkjøp, avtaler, kontrakter og generell fakturagodkjenning.	
Rapportering	Informasjon om når møter avholdes og hvilken rapportering som gjennomføres fremkommer noe oppdelt og ustrukturert.	Risikoen ved at det ikke foreligger en oversikt over når sentrale møter skal avholdes, hvilke rapporteringslinjer som foreligger og hyppighet for rapportering er at rapporteringen risikerer å bli fragmentert og lite gjennomarbeidet, samt at viktige områder overses.	MHBR bør utarbeide et samlet årshjul for virksomheten for å få frem sentrale rapporteringer og møteaktiviteter. Det kan også vurderes å ha en oversikt over rapporteringslinjer og sentrale møtefora i virksomheten.	
Økonomistyring	Alle avdelingslederne har budsjettansvar og kan disponere midler innenfor egen ramme. Det er ikke utarbeidet rutinebeskrivelser for de oppgavene som må gjennomføres månedlig i forbindelse med regnskap og lønn.	Risikoen ved at det ikke foreligger rutinebeskrivelser er at det kan bli variasjoner i gjennomføringen av periodiske lønn- og regskapshandlinger.	MHBR bør utarbeide rutiner og retningslinjer for gjennomføring av periodiske oppgaver i forbindelse med regnskap og lønn for å sikre lik gjennomføring.	

Emne	Observasjon	Risiko/ konsekvens	Anbefaling	Ansvar
Styrende dokumenter	MHBR har ingen retningslinje for risikostyring og internkontroll.	Risikoen ved å ikke ha retningslinje for risikostyring og internkontroll er en manglende felles risikoforståelse og at feil eller manglende kontrolltiltak etableres.	Utarbeide en retningslinje for risikostyring og internkontroll. En slik retningslinje og utarbeidelse av denne vil bidra til økt forståelse for og fokus på internkontroll. Det er viktig at kontrolltiltak utformes etter risiko, kompleksitet og størrelse.	
Risiko-Vurdering	Arbeidet knyttet til ROS-analyser som også ligger til grunn for strategiplanen virker å være gjennomarbeidet og godt. Denne har dog et svært operativt fokus. Usikkerhet og risiko som kan påvirke MHBR utover det operative blir tatt opp i flere dokumenter som blant annet ROS-analysen, men det virker ikke å være en strukturert tilnærming til en overordnet risikovurdering i MHBR. Det blir ikke utarbeidet en egen risikoanalyse på overordnet virksomhetsnivå.	Risiko ved å ikke ha en overordnet risikovurdering er at en kan overse viktige risikoer for virksomhetens måloppnåelse, og at styret ikke blir informert til riktig tid.	MHBR bør gjennomføre en overordnet risikoanalyse basert på samme struktur som for ROS-analysen. Mye av arbeidet ligger allerede i utarbeidede dokumenter som Strategiplan 2015-2018 og virksomhetsplanen 2017, men må settes i struktur, som ROS-analysen. Eksempler på risikoer som kan inkluderes i en slik risikovurdering: • Risiko for at lønns- og pensjonsforpliktelser går utover investeringer og utvikling i drift og tjenester • Risiko for manglende tilhørighet ved en	

			desentralisert ledelse som resultat av ny organisering av 110-tjenesten • Avhengighet til nøkkelpersoner • Utfordringer knyttet til rekruttering	
Emne	Observasjon	Risiko/ konsekvens	Anbefaling	Ansvar
Dokumentasjons-håndtering	Det er observert mangelfull forvaltning av dokumenter på Landax, herunder utdatert og manglende dokumentasjon.	Risikoen ved manglende dokumentasjon og forvaltning av dokumenter i Landax er at informasjon ikke deles, samt at informasjon kan gå tapt ved avgang av personell. Dette kan igjen medføre at ansatte bruker Landax i langt mindre grad enn det som var hensikten og at dokumentasjon lagres på ulike steder og det blir usikkert hvilket dokument som er gjeldene.	MHBR bør ha fokus på å sikre etterlevelse av rutinen om at alle dokumenter skal revideres minimum annet hvert år. Landax bør være hovedkilden for styrende dokumenter, retningslinjer og prosedyrer. MHBR bør vurdere å utarbeide rutiner for hva som skal dokumenteres, samt hvor og når i prosessen dette skal gjøres.	
Tilgangshåndtering	For innlogging til avvik- og rapporteringsverktøyet Landax brukes brukernavn og passord. Det er i dag ett brukernavn og passord per kommune/utestasjon, og det brukes samme passord for flere av kommunene/utestasjonene.	Risikoen ved å ikke ha en unik innloggings-ID per ansatt er mangelfull logging og sporbarhet ettersom det muliggjør logging av avvik som anonym person og/eller en annen bruker. Det gjør det også lettere for uvedkommende å få tilgang til systemet.	MHBR bør innføre unik innloggings-ID for hver enkelt ansatt.	

Tilgangskontroll	Det er ikke beskrevet rutiner for periodisk gjennomgang av tilganger til de ulike systemene som benyttes.	Risikoen ved å ikke gjennomføre periodiske gjennomganger av tilganger er at uautoriserte har tilgang til informasjon som vedkommende ikke skal ha.	MHBR bør innføre rutine for gjennomgang av tilganger og følge opp at tilganger blir knyttet opp mot personer	
------------------	---	--	--	--

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	16/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 16/17	Utvalg: Kontrollutvalget Kommunestyret		Møtedato: 27.04.17	

Bestilling av selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen.

Saksdokumenter:

1. Prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS, av 03.04.17.

Saksopplysninger

Kommunestyret i Tolga vedtok den 27.10.16 Plan for selskapskontroll og fattet følgende vedtak:

«Kommunestyret slutter seg til planen for selskapskontroll i Tolga kommune for valgperioden 2016-2019 slik den fremgår av saken. Kontrollutvalget gis myndighet til årlig rullering av planen og valg av enkeltprosjekter innenfor planperioden.

Tolga kommune er eier av få selskaper og kommunestyret ber derfor kontrollutvalget drøfte nærmere ressursbruken mellom selskapskontroller og forvaltningsrevisjoner. Tolga kommunestyre mener det er nødvendig å foreta forvaltningsrevisjoner i interkommunale ordninger.»

Det har i lengre tid vært medieoppslag i Dagbladet om varslersaker knyttet til Midt-Hedmark brann og redningsvesen IKS (MHBR). Dette har handlet om ansattes varslinger mot brannsjefen. Noe av det som har blitt hevdet er: «MHBR har i lengre tid slitt med en ledelsesform som ikke er de ansatte verdig. Behandlingen av enkelte personer i selskapet, er ikke i tråd med det vi skal stå for: brukerorientert, redelighet, respekt, engasjement!!» (<http://www.dagbladet.no/nyheter/varslet-mot-brannsjefen-i-2013-og-2016-sa-ble-frode-48-fjernet-fra-stillingen-sin/67399527>). Selskapets styre sier at de har full tillit til brannsjefen. Uansett om slike uttalelser/rykter er sanne eller ikke, er slike oppslag skadelig for selskapet, og det er derfor viktig at kontrollutvalgene i eierkommunene engasjerer seg i saken.

Kontrollutvalget i Alvdal fattet følgende vedtak i sak 12/17 følgende vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapport i MHBR av 09.11.16, samt den framlagte handlingsplanen tas til orientering.
Sekretariatet tar kontakt med kontrollutvalgene i øvrige eierkommuner for å undersøke eventuelle tiltak i forhold til varslersaken i selskapet.

Det første punktet gjaldt behandling av en forvaltningsrevisjonsrapport som selskapet selv hadde bestilt. Denne rapporten er vel strengt tatt ikke noen forvaltningsrevisjon, i

MØTEBOK

hvert fall ikke etter kommunelovens bestemmelser, men kanskje heller en konsulentrapport.

Men ut fra det andre punktet i vedtaket, har sekretariatet for Alvdal kontrollutvalg, daglig leder Torill Bakken i Kontrollutvalg Fjell IKS, tatt kontakt med de øvrige sekretariatene som representerer kontrollutvalgene i MHBRs eierkommuner, for å høre om det er flere som er interessert i å bli med på en felles undersøkelse i selskapet. Når det er flere eiere i et selskap, er det en stor fordel om selskapskontrollen bestilles som et fellesprosjekt for alle kontrollutvalgene, da dette naturlig nok reduserer kostnadene for hvert enkelt kontrollutvalg.

MHBR har 10 eiere og eierandelene er som følger:

- Elverum Kommune 30,5 %
- Trysil Kommune 14,9 %
- Tynset Kommune 10,8 %
- Våler Kommune 10,0 %
- Rendalen Kommune 7,0 %
- Stor-Elvdal Kommune 7,0 %
- Alvdal Kommune 6,3 %
- Folldal Kommune 5,3 %
- Engerdal Kommune 4,7 %
- Tolga Kommune 3,5 %

I en samtale mellom daglig leder i Kontrollutvalg Fjell IKS og daglig leder i Glåmdal sekretariat IKS, ble det avtalt at sistnevnte kunne lage et forslag til saksframlegg som kunne legges fram for alle 10 kontrollutvalgene. Hvis det skal være et fellesprosjekt, er det en fordel at det i all hovedsak er likelydende vedtak i alle kontrollutvalgene. I ettertid bekreftet daglig leder i Glåmdal sekretariat IKS avtalen i en e-post, som ble sendt alle sekretariatene i eierkommunenes kontrollutvalg.

Kontrollutvalgets leder i Elverum kommune har i ettertid engasjert seg og ønsket, som representant for den største eieren, å være den som tok regien på en mulig kontroll i selskapet. Kontrollutvalget i Elverum bestilte derfor en prosjektplan fra Hedmark Revisjon IKS, som er revisor for 5 av selskapets eierkommuner. Glåmdal sekretariat IKS skulle fortsatt lage saksframstillingen.

Prosjektplanen, utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS, datert 3.4.17 (jf. vedlegg 1), beskriver hvordan revisjonen oppfatter bestillingen. De har foreslått følgende problemstillinger (side 4):

1. Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
2. Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene underproblemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?

Under punkt 4 (Avgrensninger) sier Hedmark Revisjon IKS at gjennomgangen avgrenses til selskapets håndtering av varslersakene. Innholdet i varslersakene og eventuelle personalmessige sider vil ikke bli vurdert. Det sies videre i prosjektplanen at prosjektet planlegges gjennomført innenfor rammen av 250 timer og at den legges fram innen 31.10.17.

Det er naturlig at fordeling av tidsbruk/kostnader blir ut fra eierandel, og da blir det en slik fordeling, dersom alle kontrollutvalgene gir sin tilslutning:

MØTEBOK

Eierkommune	% vis eierskap	Timer
Elverum kommune	30,5	76,25
Trysil kommune	14,9	37,25
Tynset kommune	10,8	27
Våler kommune	10	25
Rendalen kommune	7	17,5
Stor-Elvdal kommune	7	17,5
Alvdal kommune	6,3	15,75
Folldal kommune	5,3	13,25
Engerdal kommune	4,7	11,75
Tolga kommune	3,5	8,75
		250

De forskjellige utvalgene har møter i løpet av april/mai og det kan antas at alle kontrollutvalgene har bestilt prosjektet innen 1. juni, dersom de har budsjettmessig dekning for bestillingen.

Sekretariatet mener det er svært viktig at alle eiere i et selskap deltar dersom det skal gjennomføres en selskapskontroll. Det er viktig at de som eiere bidrar til at det føres kontroll med at virksomheten foregår i henhold til gjeldende lover og regler, og rammer som vedtektene gir.

Elverum kontrollutvalg, som har tatt regien i prosjektet benytter Hedmark Revisjon IKS. Dersom Tolga kommune skal delta vil det være behov for å be kommunestyret om en tilleggsbevilgning til formålet. Kontrollutvalgets budsjett for 2017 tar ikke høyde for ekstraordinær selskapskontroll som vil komme som et tillegg til revisjonstjenestene kommunen har igjennom egen revisjonsordning.

Sekretariatets forslag til innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til plan for selskapskontroll for Tolga kommune for 2017-2020 og vedtar oppstart av en forvaltningsrevisjon knyttet til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS sine varslingsrutiner.
2. Prosjektet er et fellesprosjekt for kontrollutvalgene i eierkommunene Elverum, Trysil, Tynset, Våler, Rendalen, Stor-Elvdal, Alvdal, Folldal, Engerdal og Tolga.
3. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS.
4. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
 - 2) Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene underproblemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?
5. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalgene.
6. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 8,75 timer (Tolga) (totalt 250 timer) og ferdigstilles innen 31.10.17.
7. Tilleggsbevilgning til kontroll- og tilsyn for gjennomføring av prosjektet dekkes gjennom disposisjonsfond.
8. Sekretariat for kontrollutvalget gis fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatet saken fram for kontrollutvalget.

MØTEBOK

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyrets vedtak:

PROSJEKTPLAN

Forvaltningsrevisjon

Etterlevelse av varslingsrutiner

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS

1 Bakgrunn for prosjektet

1.1 Bestilling

Kommunelovens § 80 *Innsyn og undersøkelser i selskaper*, åpner for at i interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999 nr. 6, i interkommunale styrer etter § 27 og i aksjeselskaper der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer, har kommunens eller fylkeskommunens kontrollutvalg og revisor rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. I den utstrekning det finnes nødvendig, kan kontrollutvalget og kommunens revisor selv foreta undersøkelser i selskapet.

Kontrollutvalg i eierkommunene kan gjennomføre eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i disse selskapene, eller en kombinasjon av disse to kontrollene.

Eierskapskontroll fokuserer på hvordan kommunen utøver eierstyring. En viktig forutsetning for at kontrollutvalget kan gjennomføre eierskapskontroll, er at kommunen har tydeliggjort strategier og målsetninger kommunen har med eierskapene.

Forvaltningsrevisjon vil være aktuelt dersom funn fra den obligatoriske eierskapskontrollen, eventuelt andre tips, samtid politiske vedtak og/eller føringer, gjør at kontrollutvalget mener det er forhold som trenger å bli undersøkt nærmere.

Kontrollutvalget har ikke anledning til å gjennomføre granskning. Etter vår vurdering er det bare representantskapet i selskapet, og antagelig etter at et flertall av eierne stiller seg bak deg, som kan gjennomføre granskning. Det gjøres for ordens skyld oppmerksom på at verken kommuneloven eller lov om interkommunale selskaper omtaler granskning. Aksjeloven omtaler hvordan granskninger skal vedtas og gjennomføres, men den loven gjelder ikke for kommuner, kommunale foretak og interkommunale selskaper.

Kontrollutvalget har registrert at det mars måned har vært flere omfattendeartikler i Dagbladet som omtaler varslingsaker og håndtering av disse i Midt-Hedmark Brann og redningsvesen IKS. Artiklene følger vedlagt.

Kontrollutvalget kan ikke gå inn i det personalmessige i sakene, men kontrollutvalget kan undersøke om selskapet har etablert varslingsrutiner i tråd med Arbeidsmiljølovens bestemmelser, og at disse følges når varsler avgis, og at ansatte ikke blir gjenstand for gjengjeldelser dersom varsling er gitt.

Arbeidsmiljøloven §§ 2-4, 2-5 og 3-6 regulerer arbeidstakers rett til å varsle, vern mot gjengjeldelse og arbeidsgivers plikt til å legge til rette for varsling. Arbeidsmiljølovens nåværende «skal»-bestemmelser om varsling trådte i kraft 01.01.2017, før var det også en oppfordring om, at arbeidstakere meldte i fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Det er arbeidsgivers ansvar å sørge for åpenhet og god intern kommunikasjon i virksomheten. Arbeidsgiver skal aktivt bidra til at yringsfrihet og varsling blir en naturlig del av virksomhetens arbeidsmiljøarbeid.

Arbeidsgiver skal, i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, utarbeide rutiner for intern varsling eller sette i verk andre tiltak som legger forholdene til rette for intern varsling om kritikkverdige forhold.

Det skal vurderes om arbeidstakerne skal ha en fast rutine eller fremgangsmåte å forholde seg til når alvorlige kritikkverdige forhold skal tas opp. En slik rutine vil for det første gi de ansatte et signal om at det er ønskelig at de sier fra. Det vil dessuten gi de ansatte veiledning i hvordan de skal gå frem og trygghet for at de følger en akseptert fremgangsmåte.

Med rutiner for intern varsling menes retningslinjer, instruks, reglement med mer, som angir virksomhetens etiske plattform, hvem det kan varsles til, hvordan varslingsmeldinger skal håndteres osv.

1.2 Kort om Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Våler, Elverum, Trysil, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Tynset og Folldal. Selskapet ble etablert den 1. juli 2005. Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS har i dag ansvaret med å forvalte brann- og redningstjenesten etter lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver for eierkommunene.

Administrasjonen for Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS er lagt til Elverum kommune. Det er lokalisert brannstasjoner i alle eierkommunene. Ansvarsområdet dekker 17 713 km² og ca. 50 000 innbyggere/bukere. Selskapet har i overkant av 200 ansatte.

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen er organisert i 3 avdelinger, beredskap, 110 og forebyggende. Midt-Hedmark brann- og redningsvesen har en felles brannordning som er dimensjonert etter en risiko- og sårbarhetsanalyse. Midt-Hedmark brann- og redningsvesens vedtatte verdigrunnlag er tuftet på:

- Brukerorientering
- Redelighet
- Respekt
- Engasjement

2 Formål og problemstillinger

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen er å kartlegge og vurdere om Midt-Hedmark brann- og redningsvesen har etablert varslingsrutiner som arbeidsmiljøloven foreskriver at man skal ha og om de etterleves.

Følgende problemstilling søkes besvart i forvaltningsrevisjonen;

- 1) Hvordan har ansvarlig ledelse i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen håndtert dokumenterte henvendelser med påstander om kritikkverdige forhold/varsler fra ansatte i perioden 2010-2017?
- 2) Har Midt-Hedmark brann og redningsvesens håndtering av henvendelsene under problemstilling 1) vært i tråd med gjeldende regelverk?

Problemstilling 1) innebærer at vi må kartlegge hvor mange henvendelser som er gjort og hvor mange av disse som er dokumentert.

Vi må også vurdere om hver enkelt henvendelse til ansvarlig ledelse representerer en henvendelse med påstander om kritikkverdige forhold/varsel.

Problemstilling 2) innebærer at Midt-Hedmark brann og redningsvesen må ha dokumentasjon for at henvendelsen om påståtte kritikkverdige forhold er registrert og arkivert. Midt-Hedmark brann- og redningsvesen må ha dokumentasjon for at henvendelsen om påståtte kritikkverdige forhold er håndtert.

I problemstilling 2) vil kilder for revisjonskriterier være arkivloven, arkivforskriften, offentleglova, forvaltningsloven, personopplysningsloven og selskapet egne retningslinjer/rutiner for håndtering av varslinger i tråd med Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

3 Revisjonskriterier

Med bakgrunn i ovennevnte problemstillinger skal det etableres revisjonskriterier. Disse danner grunnlaget for hva innsamlede data skal vurderes opp mot.

Kriteriene skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/formålstjenlig/effektivt.¹

Utleddning av revisjonskriteriene utføres ifbm prosjektets oppstartsfase.

4 Avgrensninger

Gjennomgangen foreslås avgrenset slik at den i hovedsak vil rette seg mot selskapets håndtering av varslersakene. Forvaltningsrevisjonen vil ikke gjøre vurderinger som knytter seg til innholdet i varslingsakene og de personalmessige sidene ved dette. Forvaltningsrevisjonen begrenser seg til perioden 01.01.2010 – d.d.

¹ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon pkt. 23 og 24.

5 Metode for datainnsamling

På overordnet nivå er det uttrykt et behov for å finne ut om Midt-Hedmark brann og redningsvesen har gode systemer for å sikre håndtere varslingssaker, og at de blir håndtert i samsvar med lov, forskrifter og selskapets eget regelverk. Vi mener at ved å kartlegge og svare opp spørsmålene i problemstillingene vil det være mulig og vurdere i hvilken grad det er etablert systemer som sikrer at varslinger håndteres på en forsvarlig måte, og at ansatte som har varslet ikke blir gjenstand for gjengjeldelser.

Svar på problemstillingene gjøres ved å gjennomføre intervju med ledelsen og øvrige ansatte, eventuelt også gjennom en questback-undersøkelse mot nåværende og tidligere styremedlemmer og ansatte, inklusiv verneombud og tillitsvalgte. Vi vil vurdere dette opp mot det som anses som effektivt og ressursbesparende.

Kontaktperson for prosjektet må være styreleder og/eller den som skal ivareta selskapets varslingsinstitutt.

Prosjektet er planlagt gjennomført av en utøvende forvaltningsrevisor i samarbeid med en oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. Hvem som blir utøvende og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor, avhenger av når prosjektet kan gjennomføres og hvilke øvrige bestillinger Hedmark Revisjon IKS mottar i løpet av 1. halvår 2017.

Det foreslås avsatt totalt inntil 250 timer til prosjektet jf. kontrollutvalgenes bestilling og oppstilling under.

Vi tar sikte på å starte arbeidet med prosjektet i løpet av mai/juni, og planlegger å ferdigstille arbeidet innen 31.10.2017. Planlagt tidspunkt for ferdigstilling forutsetter at kontrollutvalget har ressurser til gjennomføring i 2017, og at Midt-Hedmark brann- og redningsvesen og andre som må intervjues/kontaktes yter nødvendige bidrag i forhold til frister som revisjonens fastsetter.

Dersom øvrige kontrollutvalg tiltrer at de blir med på forvaltningsrevisjonen, må finansieringen skje ved at kommunene deler utgiftene seg i mellom iht eier/-ansvarsandeler.

Eierandeler er som følger:

Elverum kommune	30,5%
Alvdal kommune	6,3%
Engerdal kommune	4,7%
Folldal kommune	5,3%
Rendalen kommune	7,0%
Stor-Elvdal kommune	7,0%
Tolga kommune	3,5%
Trysil kommune	14,9%
Tynset kommune	10,8%
Våler kommune	10,0%

Som et utgangspunkt har vi planlagt følgende disponering av tiden som er tildelt prosjektet:

AKTIVITET	TIMER
Planlegge og utarbeide prosjektplan	10
Utarbeide oppstartsbrev samt forberedelse og møte med kontaktperson (inkl. kjøring)	15
Innhente bakgrunnsinformasjon og utlede revisjonskriterier mm	30
Dokumentanalyse, intervjuer (inkl. kjøring) og eventuell Quest-Back undersøkelse	100
Utarbeide foreløpig rapport	60
Kvalitetssikring	15
Rapport til uttalelse inkl. etterarbeid	10
Forberedelse og behandling i KU (inkl. kjøring)	10
Totalt	250

Løten, den 3. april 2017

Morten Alm Birkelid

daglig leder

Vedlegg - Avisoppslad i Dagbladet – mars 2017

Foto: Nina Hansen / Dagbladet [Vis mer](#)

Elverum, Midt-Hedmark brann og redning

Varslet mot brannsjefen i 2013 og 2016. Så ble Frode (48) fjernet fra stillingen sin

«Vi tror styret får den perfekte historien om at alt er i orden.»

20. MARS 2017 KL. 13.15 [DEL PÅ FACEBOOK](#)

Av [Therese Doksheim](#) og [Nina Hansen](#)

ANNONSØRINNHold

Oddseksperter: -Bayern får det vrient mot uavgjort-spesialisten Hoffenheim

ANNONSØRINNHold FRA NORSK TIPPING

ELVERUM (Dagbladet): Brannmester og hovedtillitsvalgt Frode Negård i Midt-Hedmark brann og redning (MHBR) varslet mot brannsjef Nils Erik Haagenrud for første gang i 2013.

Ytterligere et varsel og tre år seinere, har styret full tillit til brannsjefen, som leder brannberedskapen i Våler, Elverum, Trysil, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Tynset og Folldal.

9. januar 2013 tok Frode Negård opp problemer i ledelsen og med helse-, miljø og sikkerhet:

«Ikke de ansatte verdig»

«MHBR har i lengre tid slitt med en ledelsesform som ikke er de ansatte verdig. Behandlingen av enkelte personer i selskapet, er ikke i tråd med det vi skal stå for: brukerorientert, redelighet, respekt, engasjement!!»

«Brannsjefens væremåte og ordbruk mot ansatte (som å ansette polakker, er penger spart), gi flere sparken etc... Dette gir grobrunn for mistriivsel i arbeidsforholdet. Slik ønsker vi ikke å ha det.»

«Dette er et problem som stadig blir diskutert av de ansatte og vi i vår posisjon kan ikke stå på sidelinjen uten å gripe inn.»

I samme varsel, titulert «sak to: internkontroll og HMS», skrev Negård i 2013:

«Vi tror at styret ikke alltid blir informert om hvordan ting egentlig er, men får den perfekte historien om at alt er i orden rundt om i kommunene som er i MHBR. Internkontroll og HMS har i en årrekke vært mangelfull, noe ledelsen må ha visst om.»

- Meget dyktig

Det har ikke lyktes Dagbladet å få kontakt med styreleder i MHBR, Sven Inge Sunde, men han har tidligere uttalt til Dagbladet at ledelsen har full tillit til brannsjefen.

- Vi har diskutert varslersaken i styret (...). Det er ikke meg bekjent at flere ansatte har ytret misnøye om brannsjefen, sier Sunde.

- Haagenrud er meget dyktig, og vi har full tillit til ham. I varslingen kom en hel rekke beskyldninger mot brannsjefen. Misnøyen er sjekket, men vi er ikke av samme oppfatning som den ansatte. Vi går ikke videre med varselet, sier styrelederen.

Etter at Dagbladet skrev om saken, har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) [bedt brannsjefen redegjøre](#).

Hovedtillitsvalgt Negård hevder seg utsatt for en hevnaksjon, da han i februar ble tatt av beredskapsvakt og satt til å montere alarmer, slik [Dagbladet fortalte på torsdag](#).

«Offer for uakseptable oppførsel»

Brannsjef Nils-Erik Haagenrud tilbakeviser påstandene på det sterkeste. Han ønsker ikke å kommentere personalkonflikten.

- Ingen kommentar, sier han om påstandene.

1. desember 2016 varslet Negård nok en gang, den gang på vegne av kollega Petter Skjærmoen, som da var sykemeldt som følge av det han selv hevder er jobbrelatert stress.

Mann døde i husbrann: Arbeidskonflikt kan ha forsinket røykdykkerne

DAGBLADET PLUSS

«Samme ansatt (Skjærmoen, red. journ.) har siden 2006 blitt offer for en leders helt klart uakseptable oppførsel. Her kan nevnes skriftlige krasse brev (...) og uriktig utbetaling av lønn som straffetiltak. (...) Øverste leder har snakket svært nedlatende og gir usanne opplysninger om tidligere ansatte», heter det i varslingen Negård skrev på vegne av kollegaen.

Negård omtaler brannsjefen i varselet blant annet slik:

«(Haagenrud) omtaler kollegaer som dumme. Kjeftet på ansatte under aksjon og omtalte dem som jævla idioter. Snakker nedlatende om ansatte som ikke er til stede.»

Haagenrud ønsker ikke å kommentere påstandene.

Dagbladet har snakket med et titalls tidligere og nåværende brannmenn som forteller om årevis med dårlig arbeidsmiljø. De mener «det ikke er rom for å si sjefen imot»; påstander som brannsjefen tilbakeviser på det sterkeste.

- Følger du ikke Haagenrud helt, så utelater han deg. Da blir du sendt ut i kulda, sier en tidligere ansatt brannmann når Dagbladet ringer.

- Enten sparken eller slutta

Han oppgir «sjefens lederstil» som en avgjørende faktor til at han byttet brannetat og arbeidsplass. Flere av de andre Dagbladet snakker med, uttrykker at det er «stort gjennomtrekk på brannstasjonen i Elverum».

En ansatt sier til Dagbladet at han sluttet for flere år siden, og «håpet situasjonen skulle bedre seg for de som var værende».

- Det er trist å se hva som skjer med Frode som følge av at han sa ifra, sier en annen.

- Det er en følelse blant folk om at alle som har sagt ham imot enten har fått sparken eller har slutta.

En annen ønsker heller ikke navn og bilde i avisa, i frykt for reaksjoner.

IKKE DEN ENESTE: Frode Negård har som hovedtillitsvalgt varslet mot sjefens lederstil to ganger. En rekke av hans kolleger sier de opplever det samme som varsleren. Foto: Nina Hansen / Dagbladet [Vis mer](#)

- Jeg har ikke lagt meg ut med sjefen, så for meg går det greit på jobb - men jeg ser hvordan det har gått med de som har sagt ham imot, så jeg vil ikke si hvem jeg er, sier personen.

Reagerer på manglende tillit

Tom Storsveen er hovedvernombud i bedriften. Han sier han reagerer på at styrelederen i MHBR har tillit til Haagenrud.

- Mange reagerer, meg selv inkludert, på at styreleder ikke deler oppfatningen til Negård om sjefens lederstil. Det er ikke bra at de ikke har undersøkt det videre, annet enn at de har hatt ett møte med brannsjefen. Negård blir jo ikke trodd, sier hovedverneombudet.

Han sier at han har fått flere henvendelser fra ansatte i bedriften, etter at Dagbladet skrev om forholdene.

- De ansatte frykter at de skal møte en form for gjengjeldelse, at det skal få konsekvenser for dem. Men det ville kanskje vært dumt av ledelsen å gjøre noe nå, det tenker jeg de nok selv skjønner, sier hovedvernombudet.

- 32 punkter

Det er på det rene at Negård under en redningsøvelse i fjor høst hadde kuttet noen trykkslanger, som ifølge Negård viste seg å være 30 år gamle.

Det er denne avkappingen som Negård selv mener brukes som et ytterligere punkt på ei «liste over 32 punkter eller tillitsbruddmomenter» Negård ifølge ledelsen skal ha brutt. Ifølge Negård selv, var kuttingen et rent HMS-tiltak.

VARLSER: Frode Negård, til venstre, og kollega Petter Skjærmoen. Foto: Nina Hansen / Dagbladet

[Vis mer](#)

Men Negård har aldri blitt vist denne lista, hevder han. Brannsjefen sier Negård er kjent med lista, mens advokaten til arbeidsgiveren, Kanwal Suleman, ikke vil kommentere personalsaker eller vise dokumentasjonen på de 32 punktene.

- Det er stor frustrasjon blant de ansatte for hvorfor ikke bare disse 32 punktene kan legges fram, sier brannmann og verneombud Peder Lindfjord.

- Personalsaken burde vært tatt tak i for mange år siden. Mange ansatte står bak brannsjefen, og ikke er enige i anklagene mot ham, sier verneombudet.

- Det oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold, men det står ingenting om at man praktisk talt mister jobben etter å ha sagt ifra, sier hovedtillitsvalgt Negård.

- Jeg opplever at brannsjefen forsøker å dra opp gamle episoder, episoder som egentlig var bittesmå, i et forsøk på å kvitte seg med meg, sier han.

Haagenrud benekter disse påstandene, og sier han ikke ønsker å kommentere saken ytterligere.

Brannmenn hevder de ble forsinket i livreddende arbeid: DSB ber brannsjefen svare

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	17/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 17/17	Utvalg: Kontrollutvalget Kommunestyret		Møtedato: 27.04.17	

Invitasjon til deltakelse i selskapskontroll av IKT Fjellregionen IKS (FARTT)

Saksdokumenter:

- Henvendelse i fra Tynset KU v/sekretariatet

Saksopplysninger:

Alvdal kontrollutvalg har mottatt en henvendelse i fra Tynset kontrollutvalg hvor det inviteres til deltakelse i gjennomføring av selskapskontroll i IKT Fjellregionen (FARTT). Henvendelsen sendes til alle eierkommunene i selskapet.

Avklaringer vedrørende ressurser, spissing og gjennomføring av prosjektet må tas etter at det er klart hvilke eierkommuner som ønsker å delta.

Eierskapet er fordelt slik:

Tynset kommune	30%
Alvdal kommune	19%
Rendalen kommune	18%
Tolga kommune	17%
Folldal kommune	16%

Saksvurdering:

Tolga kontrollutvalg vurderte behovet for selskapskontroll i 2017 i sak 04/17. Utvalget fattet da følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ønsker å avlegge et bedriftsbesøk ved TOS ASVO og vurderer eventuelt behov for selskapskontroll etter avlagt besøk.

Kontrollutvalget støtter samtidig øvrige utvalgs ønske om å gjennomføre en selskapskontroll i FIAS AS i løpet av planperioden.»

Vedtaket ble fattet på bakgrunn av vedtatt «Plan for selskapskontroll» og diskusjon i kontrollutvalget.

IKT Fjellregionen var et av selskapene som ble vurdert, men ikke prioritert.

Tynset kontrollutvalgs begrunnelse for utvelgelse av FARTT er i hovedsak en betydelig kostnadsøkning i selskapet.

Det er ikke avklart hvordan selskapskontrollen skal gjennomføres og hvem som skal gjennomføre selskapskontrollen. Det er derfor ikke mulig å anslå noen økonomisk ramme og hvor mye prosjektet vil koste hver enkelt deltaker. Det er heller ikke anslått oppstartstidspunkt for prosjektet da de avventer avklaring om deltakelse fra samtlige eierkommuner.

MØTEBOK

Av erfaring vet vi imidlertid at en slikt prosjekt kan få en total kostnadsramme på kr 150 000- kr 200 000.

Dersom den totale kostnaden for prosjektet vil beløpe seg til kr. 200.000 og kostnaden fordeles prosentvis i forhold til eierandel, vil det for Tolga bety en kostnad på kr. 34.000.

Sekretariatet mener det er svært viktig at alle eiere i et selskap deltar dersom det skal gjennomføres en selskapskontroll. Det er viktig at de som eiere bidrar til at det føres kontroll med at virksomheten foregår i henhold til gjeldende lover og regler, og rammer som vedtektene gir.

Dersom Tolga kommune skal delta vil det være behov for å be kommunestyret om en tilleggsbevilgning til formålet. Kontrollutvalgets budsjett for 2017 tar ikke høyde for ekstraordinær selskapskontroll.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Tolga kommune stiller seg positiv til å delta i selskapskontroll i FARTT i samarbeid med andre eierkommuner. Dette under forutsetning av at den totale kostnaden for prosjektet ikke overstiger kr. 200.000, at samtlige eierkommuner deltar samt at kostnaden fordeles i henhold til kommunenes eierandeler.

Kontrollutvalget innvilges en tilleggsbevilgning i sin budsjetttramme for tilsyn og kontroll på kr. 40.000 for å gjennomføre selskapskontroll i FARTT i samarbeid med øvrige eierkommuner.

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyrets vedtak:

Selskapskontroll IKT Fjellregionen IKS (FARTT)

16. mars 2017

08:45

Emne	Selskapskontroll IKT Fjellregionen IKS (FARTT)
Fra	Norvald Veland
Til	Torill Bakken
Sendt	14. mars 2017 14:09

Tynset kommune behandlet i møte den 21.02.17 vurdering av selskapskontroll i Tynset kommune for 2017. Plan for selskapskontroll ble behandlet i Kontrollutvalget i møte den 29.11.16 sak 44/16 med innstilling til Tynset kommunestyre. Planen ble vedtatt i kommunestyret den 24.01.17, sak 7/17.

I møte den 21.02.17 sak 5/17 vedtok kontrollutvalget i Tynset følgende:
Kontrollutvalget vedtok å gjennomføre selskapskontroll i FARTT. Øvrige 4 eierkommuner inviteres til å bli med i felles prosjekt. Sekretariatet sender forespørsel til de øvrige 4 eierkommuner.

Eierkommuner i IKS Fjellregionen IKS (FARTT) er:

- Tynset kommune 30%
- Alvdal kommune 19%
- Rendalen kommune 18%
- Tolga kommune 17%
- Folldal kommune 16%

På vegne av kontrollutvalget i Tynset kommune sender vi forespørsel om deltakelse til de aktuelle eierkommuner sine kontrollutvalg v/sekretariatet.

*Mvh
 Norvald Veland
 Kontrollutvalg Fjell IKS
 Tlf 450 11 047*

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	18/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 18/17	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 27.04.17	

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen

Saksdokumenter:

- Rapport fra skatteetaten av 15.02.17

Saksframlegg:

I medhold av endringer i lov av 25.september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. overtok Skatteetaten i sin helhet oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen fra 1.juli 2004. Riksrevisjonen er tildelt ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Frem til 1. juli 2004 ble denne oppgaven utført av kommunerevisjonen.

Kommunestyret og kontrollutvalget skal ikke lenger behandle selve skatteregnskapet, men får via kontrollrapporten en tilbakemelding på om skatteoppkreverfunksjonen blir utført på en tilfredsstillende måte. Skattedirektoratet stiller ingen krav til formell behandling av kontrollrapporten i kommunestyre/kontrollutvalget, men forutsetter at kommunen følger opp eventuelle tiltak og forbedringspunkter.

Skatteoppkreverfunksjonen for Tolga kommune inngår fra 01.01.16 i en felles skatteoppkreverfunksjon sammen med Os, Holtålen og Rørø, lokalisert på Rørø.

Resultat av utført kontroll:

Skatteetaten har kontrollert at Skatteoppkreverfunksjonen i Tolga utføres tilfredsstillende i henhold til gjeldene regelverk. Følgende områder er kontrollert:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Resultat av utført kontroll:

Skatteetaten bemerker at arbeidsgiverkontroll ikke utføres i tilstrekkelig omfang. Det er utført 3,5 % kontroller mot et krav på 5%.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Skatteoppkreveren bes sørge for at arbeidsgiverkontroll utføres i henhold til kravet som fastsettes av Skatteetaten.

Saken oversendes kommunestyret til orientering.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Returadresse:
Postboks 6499 Etterstad, N-0606 OSLO

Vår dato
15.02.2017

Din dato

Saksbehandler
Oddrun Johanne Pionas

800 80 000
Skatteetaten.no

Din referanse

Telefon
95920971

Org.nr
991733116

Vår referanse
2017/24113

Postadresse
Postboks 2060
6402 Molde

Kommunestyret i Tolga kommune
Kommunehuset
2540 TOLGA

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Tolga kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014
0,5	Ikke oppgitt	Ikke oppgitt

2.2 Organisering

Skatteoppkreverfunksjonen for Tolga kommune inngår fra 01.01.2016 i en felles skatteoppkreverfunksjon sammen med Os, Holtålen og Røros kommune, lokalisert på Røros.

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Tolga kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 123 967 513 og utestående restanser² på kr 3 394 390, herav berostilte krav på kr 1 078 279. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2017.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2016 for Tolga kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	3,4	98,29 %	96,00 %	85,49 %	95,82 %
Arbeidsgiveravgift 2015	11,8	99,80 %	99,90 %	99,97 %	99,86 %
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	13,4	99,49 %	99,50 %	99,88 %	99,39 %
Forskuddstrekk 2015	42,0	99,96 %	100,00 %	99,97 %	99,96 %
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	9,5	99,81 %	99,90 %	99,86 %	99,97 %
Restskatt upersonlige skattytere 2014	1,5	100,00 %	99,40 %	99,87 %	99,42 %

Resultatkravet er nådd for alle skattearter foruten arbeidsgiveravgift og forskuddsskatt upersonlige skattytere (begge med -0,1%).

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Tolga kommune er tilsluttet den interkommunale kontrollordningen Regnskapskontrollen i Fjellregionen.

Resultater for kommunen per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
114	6	4	3,5 %	Ikke oppgitt	Ikke oppgitt	4,2 %

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll. Siste stedlige kontroll ble avholdt 5. og 6. september 2016.

Skattekontoret har i 2016 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- Skatte- og avgiftsinnkreving***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkreivingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeidsgiverkontrollen utføres imidlertid ikke i et tilstrekkelig omfang da det er utført 3,5 % kontroller mot et krav på 5 %.

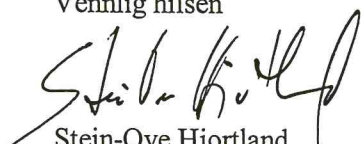

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2016 gitt anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i rapport av 19. september 2016.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på anbefalinger som er gitt.

Vennlig hilsen

Stein-Ove Hjortland
Fung. avdelingsdirektør
Skatt Midt-Norge

Ida Moen
Fagansvarlig

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Tolga kommune
- Skatteoppkreveren for Tolga kommune
- Riksrevisjonen

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	19/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 19/17	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 27.04.17	

Orienteringssaker

Det orienteres om følgende saker for kontrollutvalget:

- Orienteringssak 1 – Brev fra FKT til Foreningen familie i barnevern med kopi til landets ordførere og medlemmer:

På bakgrunn av dagens nyhetsbilde som er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, har foreningen sendt en henvendelse til landets ordførere hvor de oppfordres til å benytte sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker i større grad. FKT har besvart denne oppfordringen. Begge brevene er vedlagt.

- Orienteringssak 2 – Brev Revisjon Fjell til Tolga kommune v/rådmann:

Revisjonen har sendt varsel til rådmannen om oppstart av forvaltningsrevisjonsprosjekt for 2017.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling og vedtak:

SV: Barnevern

18. april 2017

09:11

Emne	SV: Barnevern
Fra	FKT- Forum for Kontroll og Tilsyn
Til	foreningenffb@gmail.com
Sendt	3. april 2017 09:57

Til Foreningen Familie i barnevern

Kopi: Til alle landets ordførere og FKTs medlemmer

Vi viser til foreningens epost «Barnevern» sendt til alle landets ordførere i begynnelsen av mars 2017.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontroll og tilsynsfunksjon i kommuner, fylkeskommuner og Sametinget. Medlemmer er kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg (etter kommuneloven) og deres sekretariater. FKT har i dag 165 kommuner og 8 fylkeskommuner som medlemmer, samt 22 kontrollutvalgssekretariater, som betjener mer enn 200 av landets kommuner og fylkeskommuner. For nærmere informasjon viser vi til våre nettsider: www.fkt.no.

I foreningens henvendelse til landets ordførere rettes det søkelys på et viktig tema, og kommunenes kontrollutvalg omtales en del i denne forbindelse. FKT ønsker å knytte noen kommentarer til denne omtalen, da vi oppfatter en viss begrepsforvirring knyttet til hva som er oppgaver for kontrollutvalget. Kommunens kontrollutvalg er opprettet med hjemmel i kommuneloven og ikke med hjemmel i Lov om barneverntjenester. Det folkevalgte organet kommunen kan (ikke må) opprette med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 2 bli gjerne kalt et klientutvalg. Dette kan tillegges oppgaver etter barnevernloven og behandle enkeltsaker innenfor denne lovens virkeområde, slik det er beskrevet i barnevernloven § 2.

Kontrollutvalg etter kommuneloven har et annet ansvarsområde enn dette klientutvalget. Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget er kort fortalt kommunestyrets redskap for demokratisk tilsyn og kontroll for å sikre at den kommunale virksomheten, herunder barnevern, skjer i tråd med gjeldende lover og regler, kommunens egne planer og vedtak, samtidig som fokus settes på kvalitet og effektivitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å forestå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Utvalget inngår som en uavhengig, folkevalgt del av kommunens egenkontroll. I tillegg kommer administrasjonssjefens interne kontroll, jf. bl.a. hvordan dette er nedfelt i barnevernloven § 2-1 med tilhørende forskrift.

For å sikre kontrollutvalgets uavhengige og objektive stilling har kommuneloven strenge valgbarhetsregler for hvem som kan sitte i utvalget. Disse er konkretisert i kommuneloven § 77 punkt 2. FKT er ikke kjent med at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene, men vi oppfatter at denne påstanden i foreningens epost kan knytte seg til det folkevalgte organet som kommunen kan opprette etter barnevernloven § 2.

Barnevern inngår som ett av mange virksomhetsområder i kommunens forvaltning som kontrollutvalget skal føre tilsyn med. Som hovedregel utfører kontrollutvalget sine oppgaver med utgangspunkt i planer for forvaltningsrevisjon fastsatt av kommunestyret, etter innstilling fra kontrollutvalget. Disse planene blir til etter en overordnet analyse av kommunens totale forvaltning basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom planarbeidet velges de mest aktuelle områdene for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i inneværende kommunestyreperiode ut. Ressursene som blir stilt til rådighet for kontrollutvalget avgjør hvor mange slike prosjekter som kan gjennomføres det enkelte året og i den enkelte kommunestyreperioden. Med et slikt utgangspunkt er det ikke gitt at barnevern blir valgt ut blant de prioriterte områdene kontrollutvalget i den enkelte kommunen får i oppdrag av kommunestyret å se nærmere på gjennom forvaltningsrevisjon i hver kommunestyreperiode.

Hovedregelen er altså at kontrollutvalget arbeider planmessig. Dette er imidlertid ikke til hinder for at utvalget kan omprioritere, etter nærmere avtale med kommunestyret, hvis omstendighetene i den enkelte kommunen skulle tilsi det. Kontrollutvalgets tilsyn er systembasert, dvs. at utvalget svært sjelden vil engasjere seg i enkeltsaker, verken innenfor barnevern eller andre fagområder. Kontrollutvalget er heller ikke et klageorgan. Det er forøvrig riktig at kontrollutvalget har full innsynsrett i de saker, dokumenter mm. som de finner nødvendig for å utføre sitt arbeid.

Det er etablert [et nasjonalt register](#) over utførte forvaltningsrevisjoner i landets kommuner. Et raskt søk i dette registeret viser at det er utført ca. 200 forvaltningsrevisjonsprosjekter med barnevern som tema de siste 10 – 12 årene. Uten å ha gått nærmere inn på det, antar vi at flere av de «gjengangere» foreningen lister opp i henvendelsen til alle landets ordførere, inngår blant vurderingstemaene i mange av disse rapportene. FKT har for øvrig ingen forutsetninger for å vurdere hvorvidt dette antallet rapporter er mye eller lite i denne perioden. Som sagt baserer dette seg på konkrete risiko- og vesentlighetsvurderinger i hver enkelt kommune, hvor kommunestyret bestemmer.

Hvis det er ønskelig med mer informasjon om den kommunale egenkontrollen og systemet for kontroll og tilsyn i norske kommuner må foreningen gjerne ta kontakt. For øvrig viser vi til veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet: [Kontrollutvalgsboken. Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver](#) (2. utg., desember 2015).

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen

Styreleder

M: 90 58 90 43 | benedikte.vonen@temark.no

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |

www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

Til alle landets ordførere

Foreningen Familie i barnevern er en organisasjon som bistår familier som er under barnevernet.

Vi er i kontakt med flere hundre familier over hele landet, og har fått innsyn i like mange saker.

Vårt mål er å arbeide for at barnevernet kan bli en etat til det beste for barna ved å følge gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Vi samarbeider også tett med bl.a. Stortingsrepresentanter, advokater og psykologer.

Dagens nyhetsbilde er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, noe vi i foreningen mener bør være totalt unødvendig. Det er for øvrig vi i foreningen som fikk vår kjære ordfører til å ta tak i utfordringen i egen kommune. Resultatet er dagens medieoppslag vedr. Land barneverntjeneste.

Alle landets kommuner har myndighet til å sette seg inn i barnevernets arbeid gjennom sine kontrollutvalg. Vi i foreningen har funnet ut at de færreste kommuner faktisk benytter sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker.

Departementets retningslinjer i hht. kontrollutvalgets mandat kommer klart frem i Lov om barneverntjenester § 2 hvor det står: *«Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov.*

Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.

Kommunestyret kan beslutte at oppgaver som følger av denne loven skal legges til et folkevalgt organ. Dette organet, som ikke kan være kommunestyret, skal ved behandling av klientsaker ha 5 medlemmer.»

Det er strenge krav til hvem som kan sitte i kontrollutvalgene, og det er oss kjent at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene. Vi ønsker derfor at samtlige kommuner oppfyller de plikter som er underlagt denne lov, ved å enten regulere kontrollutvalgets medlemmer, subsidiert at kommunene oppretter eget kontrollorgan vedrørende barneverntjenesten. Det er ordførerens ansvar å sørge for at kommunen har lovpålagt kontrollutvalg med de mandater dette medfører.

Foreningen Familie i barnevern har registrert at barneverntjenesten glemmer seg bak taushetsplikten, også ovenfor kommunestyret, ordfører og rådmann. Departementets retningslinjer vedr. kontrollutvalg sier: *«Kontrollutvalget har en generell innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av at opplysninger er taushetsbelagte, og den gjelder opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver. Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper organisert som interkommunale selskaper (IKS), styrer etter kommuneloven § 27, aksjeselskaper som er heleid av kommunen (selv eller sammen med andre kommuner) og heleide datterselskaper av IKS eller heleide aksjeselskaper. Det er kontrollutvalget som avgjør hvilke opplysninger og hvilket materiale utvalget har behov for å få tilgang til. Kontrollutvalget har en selvstendig innsynsrett som gjelder alle forhold utvalget finner nødvendig å undersøke. Kontrollutvalgets innsynsrett er uavhengig av revisors innsynsrett. Innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men kontrollutvalget kan for eksempel overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.»*

Foreningen Familie i barnevern forventer at du som ordfører tar nødvendige grep ved å aktivt benytte kontrollutvalget i hht. barnevernsaker. På den måten kan man forebygge lovbrudd og overgrep innen barneverntjenesten, og sørge for at både barns og foreldres rettigheter blir ivaretatt.

Det bes om at det settes spesielt fokus på de funn vi har erfart er «gjengangere» i de fleste kommuner:

- Tidsfrister
- Manglende oppfølging med hht. tilbakeføring
- Manglende mulighet for barna å ha sin lovpålagte tillitsperson, og/eller manglende dokumentasjon på at dette er fremlagt.

- *Formålstjenelige* tiltak og tiltaksplan
- Manglende oppfølging i hht. samvær og samværsplan
- Manglende sikkerhet og lovlighet vedr. innhenting av opplysninger
- Overdreven og udokumentert assistanse fra politiet
- Den svært hyppige bruken av «henlagt med bekymring» slik at saken kan startes på nytt igjen etter 6 måneder.
- Manglende oppfølging av fosterforeldre
- Manipulasjon og endringer i tekst og datoer, dokumentfalsk.
- Manglende tilrettelegging i forhold til partsrettigheter.
- Barnevernets overdrevne aktivitet på skolene (samsvarer ikke med Opplæringsloven)
- Overdreven og ulovlig bruk av akuttiltak
- Ignorering av foreldres rett til å bytte saksbehandler
- Dokumentinnsyn
- Manglende oppfølging av det biologiske prinsipp – barn skal plasseres innad i familien/lokalmiljøet
- Manglende dokumentasjon, tiltak og reelle evalueringer før evt. omsorgsovertakelse.
- Manglende mulighet for tilkalling av vitne ved hjemmebesøk.
- Saksbehandleres bruk av telefon/SMS-tjenester til klienter utenom arbeidstid.
- Manglende skriftlige møteinnkallinger med relevant dagsorden
- Henlagte saker skal makuleres - ikke brukes som «ekstra påfyll» ved senere kontakt med bv.

Mvh

Foreningen Familie i barnevern

v/ Helene Sørbu og Eli H. Iversen

**Tolga kommune v/rådmannen
Kommunehuset
7540 Tolga**

Deres ref:

Vår ref. TO2017forvLS

Dato: 07.04.2017

Forvaltningsrevisjon i Tolga kommune om politisk styring og oppfølging av vertskommunesamarbeid

Kontrollutvalget har bestilt en forvaltningsrevisjon om politisk styring og oppfølging av vertskommunesamarbeid for Tolga kommune. Prosjektplanen ble godkjent i kontrollutvalgets sak 07/2017 den 16. februar 2017.

I formålet for denne forvaltningsrevisjonen heter det:

Det følger av kommunelovens formålsparagraf at forholdene skal legges til rette for et funksjonsdyktig kommunalt folkestyre. Dette betinger at politiske organ har tilstrekkelig styring og kontroll med tjenestene som kommunen leverer til innbyggerne.

Formålet med prosjektet er å undersøke i hvilken grad de etablerte ordningene for vertskommunesamarbeid for Tolga har svekket den politiske styringen og oppfølgingen av de aktuelle tjenestene.

Problemstillingene som skal belyses er beskrevet slik:

Har Tolga kommunes deltakelse i vertskommuneløsninger gått på bekostning av den politiske styringen og oppfølgingen av de aktuelle tjenestene?

Undersøkelsen vil bli avgrenset til å omfatte den politiske dimensjonen ved interkommunalt samarbeid, og har ikke til hensikt å angi om Tolga *samlet sett* blir bedre stilt ved økt interkommunalt samarbeid. Prosjektet avgrenses også til bare å omfatte interkommunale ordninger med hjemmel i kommunelovens § 28 1a, - som angir rammene for vertskommunesamarbeid for lovpålagte oppgaver. Samarbeid om ikke-lovpålagte oppgaver blir ofte også betegnet som «*vertskommuneløsninger*», men i lovens forstand er dette privatrettslige avtaler mellom kommunene. Slike løsninger faller altså utenfor undersøkelsen.

Undersøkelsen vil bli gjennomført gjennom en kombinasjon av dokumentstudier og en spørreundersøkelse blant kommunestyrerepresentantene. Til dette har vi behov for bistand fra rådmannen og hans stab.

1. Oversending av dokumenter

Vi har notert oss at Tolga kommune inngår i vertskommuneløsninger etter kommunelovens § 28-1a for følgende tjenester:

- PP-tjeneste
- Skatteoppkreving og arbeidsgiverkontroll
- Legevakt og AMK
- Jordmortjeneste
- Barnevern

Vi ber om anmerkning og suppleringer av dokumenter dersom dere har flere vertskommuneløsninger med hjemmel i nevnte paragraf, eller dersom noen av de nevnte er hjemlet i annen lov.

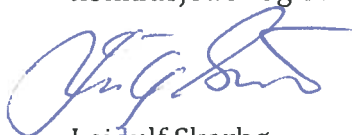
Vi vil be om at følgende dokumentasjon blir oversendt innen 1. mai 2017:

- Relevante saksdokumenter og vedtak ved etableringen av de aktuelle vertskommuneløsningene.
- Avtaler med vertskommunene for de aktuelle løsningene.
- Styrings,- oppfølgings- og rapporteringsdokumenter for de aktuelle løsningene som har blitt lagt frem for politisk behandling eller orientering i løpet av 2015 og 2016. Gjelder også utdrag av eventuell rapportering eller omtale i kommunens perioderapporter og årsmeldinger.

2. Gjennomføring av spørreundersøkelse

Vi har til hensikt å utarbeide et spørreskjema for medlemmene i Tolga kommunestyre. Vi trenger bistand til å kopiere skjemaet, dele det ut i forkant av kommunestyremøtet den 27. april, samle det inn igjen i etterkant, og å oversende de utfylte skjemaene til revisjonen. Vi ber om tilbakemelding dersom dette ikke lar seg gjøre.

Rådmannen vil bli forelagt en foreløpig rapport for uttalelse før vi trekker våre konklusjoner og oversender rapporten til kontrollutvalget.

Leidulf Skarbø
Revisor

Kopi: Kontrollutvalget

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	27.04.17	20/17
Behandling av saken:				
Saksnr.: 20/17	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 27.04.17	

Eventuelt

Saksdokumenter:

-Ingen

Saksutredning:

Kontrollutvalget vedtok i møte 07.02.12 å sette saken "Eventuelt" på sakslista for hvert møte.

Hensikten er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget bør/kan/må ta tak i.

På grunn av sakens karakter, kan det være mulig at møtet må lukkes dersom det skal behandles taushetsbelagte opplysninger, jf Offentlighetslovens § 13.

Kontrollutvalgets behandling og vedtak: